

Arbejdsmarked

Stigende bruttoledighed i 9 ud af 10 a-kasser

20 ud af 28 af landets a-kasser har siden årsskiftet oplevet et *fald* i den registrerede arbejdsløshed. Ser man på bruttoledigheden, hvor der også tages højde for aktivering af de arbejdsløse, har der imidlertid været *stigning* i 26 ud af 28 a-kasser.

af stud.polit **Jeppe Druedahl** og
chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

10. september 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Den registrerede arbejdsløshed faldt med 800 fuldtidspersoner fra juni til juli 2010, og ligger nu 4.500 under niveauet fra årsskiftet.
- Bruttoledigheden er imidlertid steget hele 5.100 personer fra juni til juli og næsten 13.500 fuldtidspersoner siden årsskiftet.
- Det skyldes at aktiveringen steget med 5.800 fuldtidspersoner fra juni til juli, og hele 18.000 fuldtidspersoner siden årsskiftet. Aktivering forklarer dermed mere end faldet i den registrerede ledighed.
- Siden årsskiftet er ledigheden faldet i 20 ud af 28 a-kasser. Der er en tendens til, at de største fald ses der, hvor ledigheden er steget mest. Modsat har vi set en fortsat stigende arbejdsløshed for de a-kasser, der traditionelt er tilknyttet den offentlige sektor.
- Korrigeres ledigheden på a-kasser for udviklingen i aktiveringen af de arbejdsløse, er der imidlertid kun 2 ud af 28 a-kasser, der har oplevet faldende arbejdsløshed nytår.
- A-kasserne, der traditionelt er knyttet til bygge- og anlægssektoren og til dels industrien er stadig de hårdest ramte, mens a-kasserne, der er normalt er tilknyttet det offentlige, stadig er mindst ramt.
- Analysen peger på, at det er for tidligt at afblæse jobkrisen. Vi forventer, at nedgangen på arbejdsmarkedet vil fortsætte året ud med aftagende styrke.

Kontakt

Chefanalytiker

Frederik I. Pedersen

Tlf. 33 55 77 12

Mobil 28 42 42 72

fip@ae.dk

Kommunikationschef

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

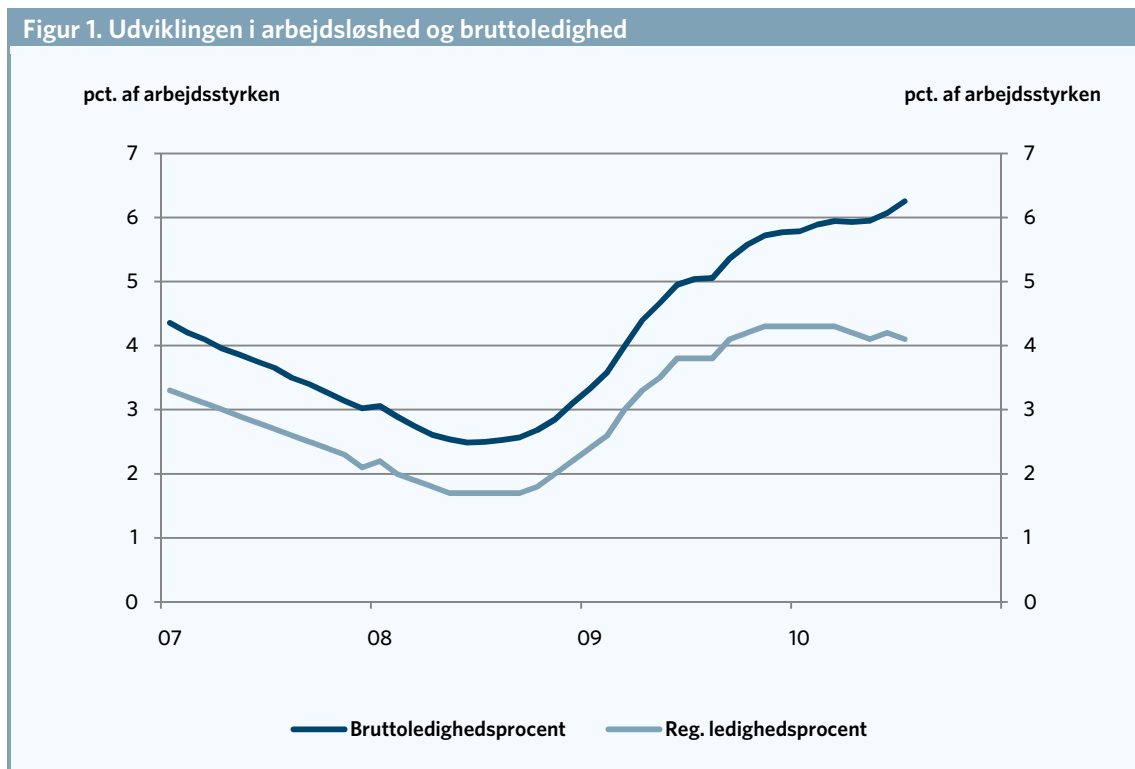
jb@ae.dk

Stærkt stigende bruttoledighed i juli måned

Bruttoledigheden steg med hele 5.100 personer fra juni til juli (sæsonkorrigeret). Det er den største månedlige stigning i bruttoledigheden siden efteråret 2009. Dermed er der nu 171.000 bruttoledige svarende til 6,3 pct. af arbejdsstyrken. Det viser figur 1.

Den registrerede arbejdsløshed faldt derimod med 800 fuldtidspersoner fra juni til juli, hvormed der var der 112.800 registrerede arbejdsløse fuldtidspersoner i juli 2010 (4,1 pct.) Forskellen skyldes, at aktiveringen er steget med 5.800 fuldtidspersoner i den seneste måned.

Figur 1. Udviklingen i arbejdsløshed og bruttoledighed

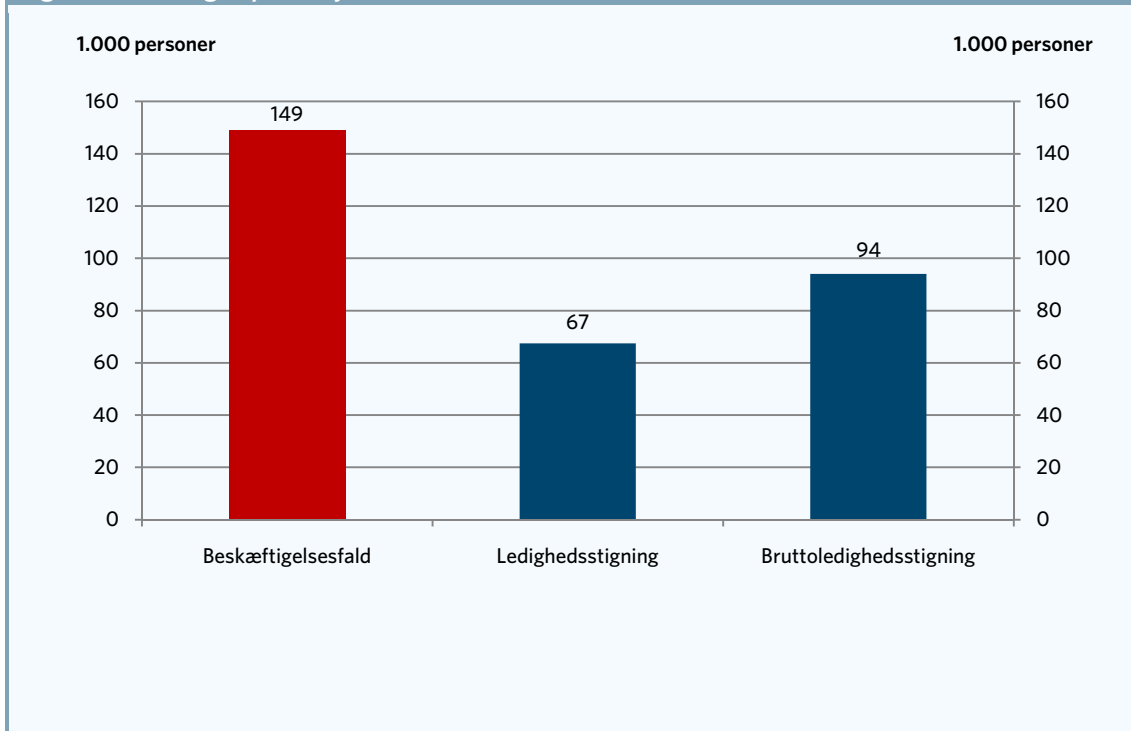

Anm.: Danmarks Statistik opgør ikke bruttoledigheden før 2007.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Siden årsskiftet er den registrerede arbejdsløshed faldet 4.500 fuldtidspersoner. Samtidig er aktiveringen af de arbejdsløse steget med hele 18.000 fuldtidspersoner siden årsskiftet. Da aktiverede ryger ud af den registrerede arbejdsløshedsstatistik, forklarer stigende aktivering altså mere end faldet i arbejdsløsheden. Udviklingen i bruttoledigheden - der giver et bedre billede af den underliggende situation, på arbejdsmarkedet - er derfor steget knap 13.500 fuldtidspersoner. Det tyder - i modsætning til de nyeste nationalregnskabstal - ikke på at nedturen på arbejdsmarkedet sluttede i 1. kvartal 2010.

Generelt må man konstatere at den registrerede arbejdsløshed under den nuværende krise på arbejdsmarkedet har været en mindre god indikator. Fra toppunktet i 2008 til og med 2. kvartal 2010 er beskæftigelsen ifølge de nyeste tal faldet med 150.000 personer. Den registrerede ledighed er til sammenligning "kun" steget 67.000 personer og forklarer dermed under halvdelen af beskæftigelsesfaldet. I samme periode er bruttoledigheden steget godt 94.000 fuldtidspersoner, hvilket modsvarer knap 65 pct. af beskæftigelsen. Det viser figur 2.

Figur 2. Udviklingen på arbejdsmarkedet 3. kvartal 2008 til 2. kvartal 2010

Am.: Beskæftigelsestallene er baseret på det seneste nationalregnskab.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Bred nedgang i arbejdsløshed fordelt på a-kasser

Flere a-kasser har de seneste måneder meldt om nedgang i arbejdsløsheden. Dette billede bekræftes også af AEs opgørelse af arbejdsløsheden fordelt på a-kasser. Siden årsskiftet, hvor den registrerede ledighed toppede, har der været fald i den registrerede arbejdsløshed for 20 ud af de 28 a-kasser, mens ni har haft fortsatte stigninger. Det viser tabel 1 på næste side.

Der er en vis tendens til, at faldet har været størst i de a-kasser, der indtil december 2009 oplevede de største stigninger, mens der har været fortsatte stigninger for de a-kasser der indtil december oplevede de mindste stigninger.

De største fald findes for Metal og 3F, der har været hårdt ramt af stigende arbejdsløshed under krisen. Blandt a-kasserne med fortsat stigende arbejdsløshed finder man flere af de a-kasser, der normalt retter sig mod den offentlige sektor, fx Socialpædagogerne og FOA, som ikke har været nævneværdigt ramt af krisen.

Der siges dog "vis", fordi fx byggefagenes a-kasse (især malere og blikkenslagere¹) har oplevet den største stigning i arbejdsløsheden fra december 2009 til juli 2010, selvom denne a-kasse indtil december sidste år også var blandt de værst ramte a-kasser.

¹ Udover malere og blikkenslagere indeholder a-kassen også skorstensfejere og fiskere. De to sidstnævnte grupper udgør dog tilsammen kun omkring 2 pct. af de arbejdsløse og 6 pct. af de forsikrede.

Tabel 1. Arbejdsløshed på a-kasser, sæsonkorrigeret og sorteret efter fald siden årsskiftet

	Seneste måned	juni 08 til dec. 09	dec. 09 til juli 10
	Ændring i arbejdsløshedsprocent		
Metalarbejdere	0,0	7,1	-1,6
Faglig Fælles a-kasse (3F)	0,1	6,6	-0,8
Fødevareforbundet (NNF)	-0,4	4,9	-0,6
Økonomer (CA)	-0,1	3,1	-0,6
El-faget	-0,5	5,8	-0,5
Teknikere	-0,4	6,3	-0,5
Business	0,0	3,1	-0,4
Kristelig a-kasse	0,1	4,2	-0,3
Magistre (MA)	0,0	1,0	-0,2
Lærere (DLF-A)	-0,1	0,5	-0,2
Ingeniører (IAK)	0,1	2,6	-0,2
Funktionærer og Tjenestemænd (FTF-A)	-0,1	1,5	-0,2
Danske Lønmodtagere (DLA)	-0,1	4,3	-0,2
Akademikere (AAK)	-0,1	1,8	-0,1
Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE)	-0,2	1,9	-0,1
Ledere	0,1	2,4	-0,1
Træ-Industri-Byg (TIB)	0,6	10,2	-0,1
Frie Funktionærer (FFA)	0,0	2,8	-0,1
Journalistik, Kommunikation og Sprog	0,2	2,7	0,0
Min akasse	0,3	1,8	0,1
Børne- og Ungdomspædagoger (BUPL-A)	-0,1	0,6	0,1
Danske Sundhedsorganisationer (DSA)	0,0	0,2	0,2
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	0,1	2,5	0,2
Funktionærer og Servicefag	0,1	1,9	0,3
Fag og Arbejde (FOA)	0,1	0,9	0,3
Socialpædagoger (SLA)	0,0	0,6	0,4
Selvstændige (DANA)	0,0	1,7	0,6
Byggefagenes a-kasse	-0,1	7,6	2,1

Anm.: De foreløbige data er korrigeret iht. forskellen mellem foreløbige og endelige data i måneden året før.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Bruttoledigheden stiger fortsat

Aktiverede arbejdsløse tæller ikke med i den registrerede ledighed. Det er derfor relevant at se på, hvordan aktiveringen og den såkaldte bruttoledighed forløber sammenlignet med de officielle/registrerede arbejdsløshedstal.

Det er ikke umiddelbart muligt at finde aktiverings- eller bruttoledighedstal fordelt på a-kasser hos Danmarks Statistik. Men i Arbejdsmarkedsstyrelsens jobindsats.dk findes der statistik over såvel ledighed som bruttoledighed og dermed indirekte aktiveringstal fordelt på a-kasser. Disse tal har vi sæ-

sonkorrigeret og sammenholdt med ledighedstallene fra Danmarks Statistik². Udviklingen i den fremkomne bruttoledighed er vist i tabel 2.

Tabel 2. Bruttoledighed på a-kasser, sæsonkorrigeret og sorteret efter fald siden årsskiftet			
	Seneste måned	juni 08 til dec. 09	dec. 09 til juni 10
Ændring i arbejdsløshedsprocent			
Metalarbejdere	0,4	8,3	-0,3
Lærere (DLF-A)	-0,1	0,4	-0,1
Økonomer (CA)	0,1	3,7	0,1
Business	0,1	3,5	0,1
Ledere	0,1	2,6	0,3
Funktionærer og Tjenestemænd (FTF-A)	0,1	1,5	0,3
Danske Sundhedsorganisationer (DSA)	0,0	0,2	0,3
Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE)	0,0	2,2	0,3
Børne- og Ungdomspædagoger (BUPL-A)	0,0	0,6	0,4
Ingeniører (IAK)	0,2	2,8	0,4
Akademikere (AAK)	0,1	2,1	0,4
Frie Funktionærer (FFA)	0,1	3,1	0,5
Magistre (MA)	0,3	1,2	0,5
Fag og Arbejde (FOA)	0,1	0,8	0,5
Min akasse	0,4	2,0	0,5
Kristelig a-kasse	0,4	4,9	0,6
Funktionærer og Servicefag	0,2	2,2	0,6
Socialpædagoger (SLA)	0,1	0,5	0,6
Fødevareforbundet (NNF)	0,0	5,8	0,7
Faglig Fælles a-kasse (3F)	0,6	7,9	0,7
Danske Lønmodtagere (DLA)	0,2	5,0	0,8
El-faget	-0,1	6,5	0,9
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	0,3	2,9	0,9
Journalistik, Kommunikation og Sprog	0,5	3,4	1,0
Teknikere	-0,1	7,1	1,0
Selvstændige (DANA)	0,2	1,9	1,0
Træ-Industri-Byg (TIB)	1,3	12,7	2,0
Byggefagenes a-kasse	0,1	8,9	3,8

Anm.: De foreløbige arbejdsløshedstal er korrigeret iht. forskellen mellem foreløbige og endelige data i måneden året før. Aktiveringstallene er fra jobindsats.dk.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og jobindsats.dk.

Som det fremgår, er det nu kun 2 (Metal og Lærere) ud af 28 a-kasser, der har oplevet direkte fald i bruttoledigheden fra december 2009 til juli 2010. Oven i købet er der kun tale om mindre fald disse a-kasser. De resterende 26 a-kasser har alle oplevet stigende bruttoledighed siden årsskiftet, og flere a-kasser har haft betydelige stigninger.

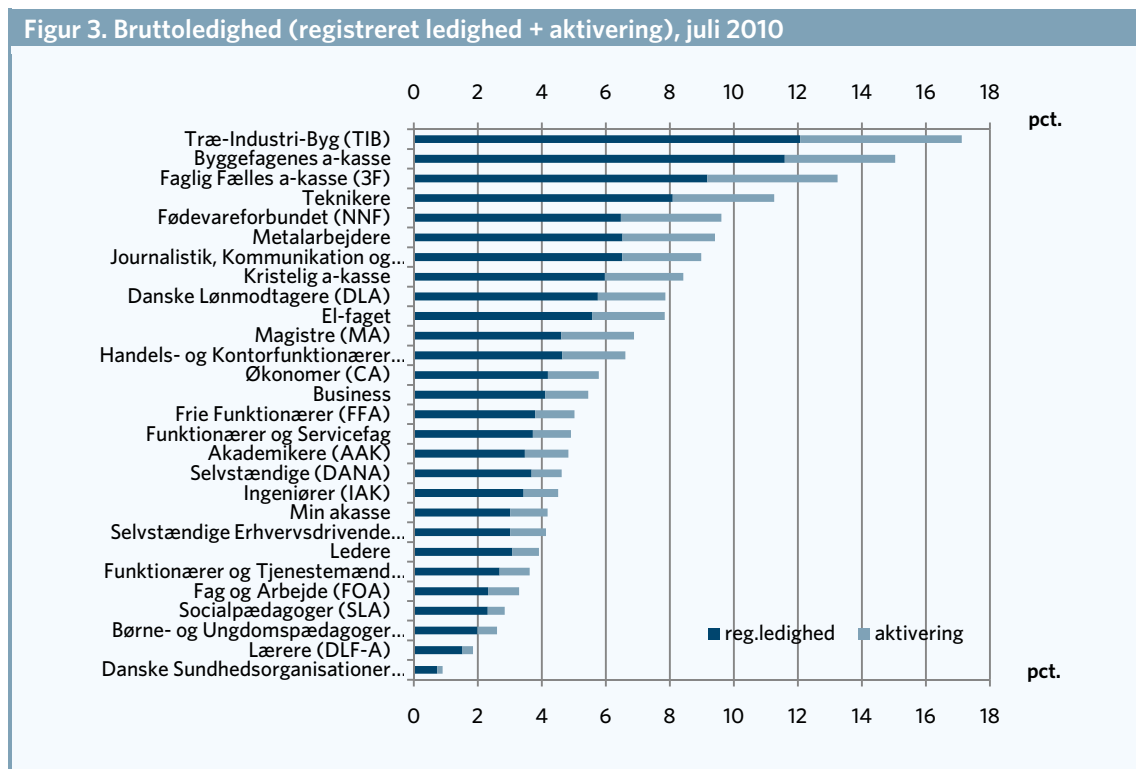
² Vi anvender Danmarks Statistik ledighedstal fordelt på a-kasser, fordi vi her korrigeret for forsinkede indberetninger.

Det er altså stigende aktivering, der ligger bag det billede, tabel 1 tegner af et meget bredt fald i arbejdsløsheden blandt a-kasserne.

Ser man på den seneste måneds udvikling, der skal tolkes forsigtigt, er bruttoledigheden faldet i 6 ud af de 28 a-kasser. For tre af disse er der dog kun tale om et helt marginalt fald. Modsat har der den seneste måned været relativt store stigninger i bruttoledigheden for Træ-Industri-Byg, Faglig Fælles a-kasse, Journalistik, Kommunikation og Sprog.

Flere ind under aktiveringsregler

Med de gældende aktiveringsregler er det helt naturligt, at de a-kasser med de største stigninger i ledigheden og de højeste arbejdsløshedsprocenter også er de a-kasser, hvor flest aktiveres. Af figur 3 fremgår det således tydeligt, at der aktiveres flest, dér hvor den registrerede ledighed er højst. Den mørke søjle viser den registrerede ledighed i procent, mens den blå søjle viser, hvor mange procent der er i aktivering. De to søjler lagt sammen viser derfor bruttoledigheden i procent fordelt på a-kasser i juli 2010.

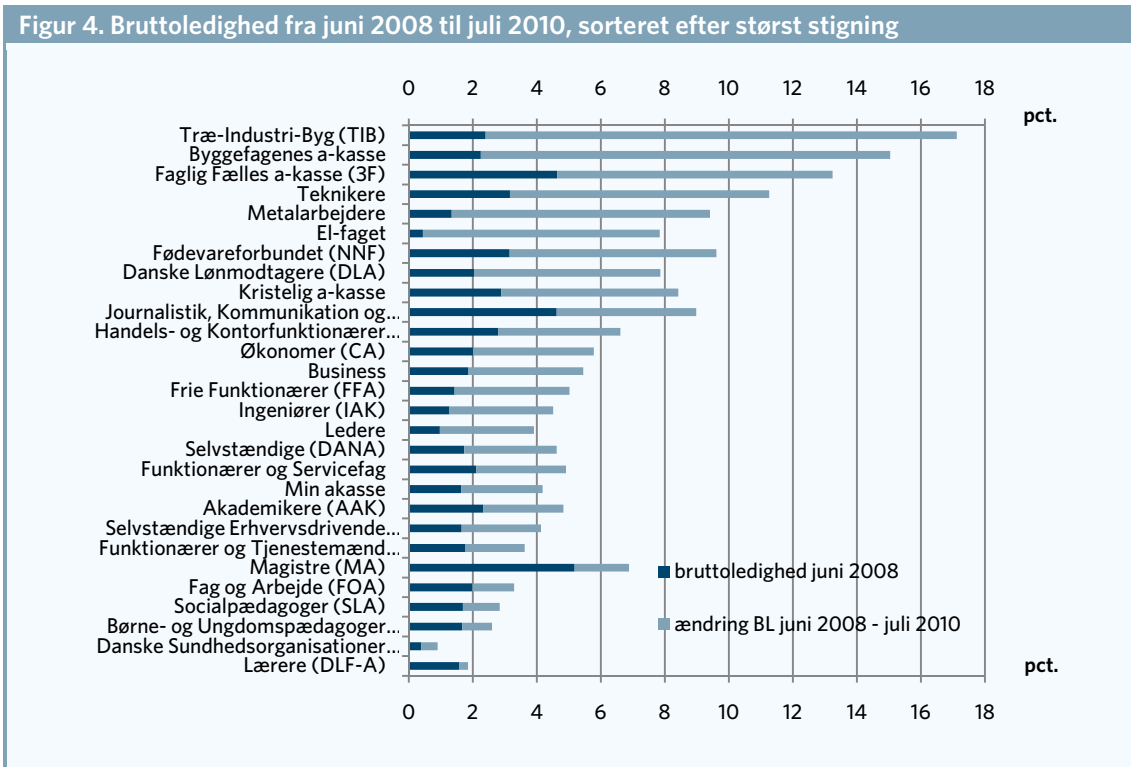

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og jobindsats.dk.

Af figur 3 fremgår det ligeledes, at der er en enorm variation/spredning i bruttoledighedsprocenterne. Fra de offentlige a-kasser i bunden, hvor vi har mellem 1 og 3 pct. bruttoarbejdsløse til Teknikere med 11,3 pct., 3F med 13,2 pct., Byggefagene med 15 pct. og Træ-Industri-Byg hvor mere end 17 pct. er bruttoarbejdsløse.

Figur 4 viser bruttoledigheden i juni 2008, hvor den generelle ledighed bundede, samt ændringen i bruttoledigheden frem til i juli 2010. Summen af de to søjler er der derfor igen bruttoledigheden opgjort i juli 2010. Som det fremgår, er bruttoledigheden steget i alle a-kasser. Samtidig kan man konstatere, at bruttoledighedsprocenten i 22 af de 28 a-kasser i dag ligger dobbelt så højt som i juni 2008.

Igen er det de offentlige a-kasser, der ligger i bunden med de mindste stigninger i bruttoledigheden, mens det er Metal, 3F, Teknikerne, Byggefagene samt Træ-Industri-Byg, der ligger i toppen med de største stigninger i bruttoledigheden.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og jobindsats.dk.

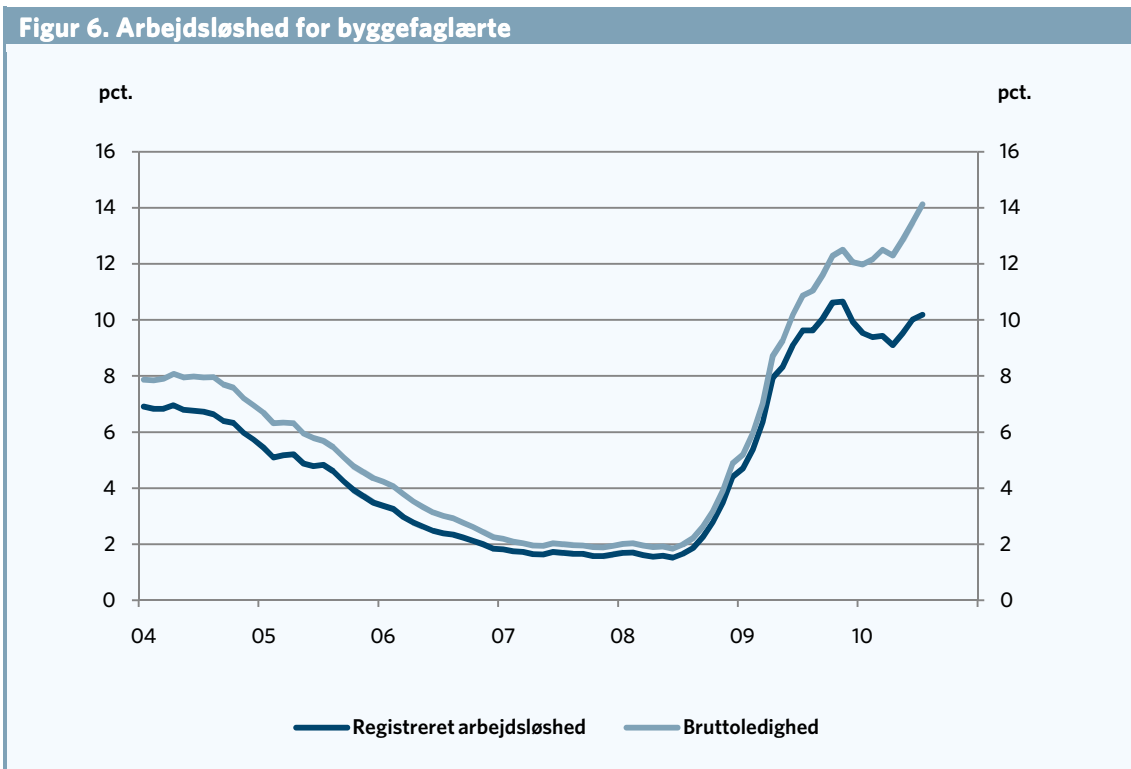
Nedturen på arbejdsmarkedet er ikke slut endnu

Som det fremgår, kan man ikke bruge a-kasse-arbejdsløshedstallene til konkludere, at arbejdsmarkedet generelt skulle være i bedring, fordi den registrerede arbejdsløshed er stærkt påvirket af aktiveringsomfanget. Helt naturligt er de steder, hvor ledigheden steg først og mest, også dér, hvor der nu for alvor er kommet i gang i aktiveringen.

Omfanget af aktivering er steget markant det seneste år. Det skulle man på den ene side også forvente med den arbejdsløshedsudvikling, vi har haft. På den anden side var der frygt for, at de nye jobcentre ville medføre en aktivitetsnedgang. Denne frygt er dog gjort til skamme. Når det er sagt, så er det dog afgørende, at det ikke bare er hovedløs "discountaktivering", der ligger bag udviklingen, men at ledige bliver opkvalificeret til arbejdsmarkedet efter krisen.

Helt generelt peger tallene på, at det er for tidligt at afblæse jobkrisen. Når det er sagt så synes det underliggende nedadgående pres at være aftagende. Det er godt, men ikke det samme som at nedturen er stoppet. Det er svært på baggrund af a-kasse-tallene at pege nogle specifikke områder ud, der ser ud til at have det bedre. For enkelte af de værst ramte a-kasser er der små tegn på bedring, det gælder fx Metal. For a-kasserne, der især er rette mod bygge- og anlægssektoren, er der overraskende nok ingen tegn på bedring overhovedet.

Figur 6 viser arbejdsløsheden for de byggefaglærte. Efter et overraskende fald i arbejdsløshed og bruttoledighed i starten af året, er kurven de seneste måneder begyndt at pege opad igen. Arbejdsløsheden lå i juli måned på godt 10 pct., men korrigerer man for arbejdsløse, der er i aktivering, lå bruttoarbejdsløsheden (arbejdsløse plus aktiverede arbejdsløse) på hele 14 pct. i juli 2010. Det er ikke muligt at udskille byggefolkene i 3F's ledighedstal fra Danmarks Statistik. Men i 3F's egen opgørelse lå arbejdsløsheden for byggegruppen på 13½ pct. i juli måned, sæsonkorrigeret³. Dertil kommer så aktiverede, der kan lægges oven i for at få bruttoledigheden.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og jobindsats.dk.

Med de vækstudsigter der tegner sig og de indikatorer vi ellers har for arbejdsmarkedet forventer vi at der stadig udestår en mindre nedgang på arbejdsmarkedet i 2. halvår 2010, før vi reelt når bunden. I vores nye prognose forventes bruttoledigheden at stige til godt 180.000 fuldtidspersoner før bunden er nået. Samtidig kan vi ikke få øje på den vækst, der de kommende år kan trække ordentlig gang i arbejdsmarkedet igen. Tværtimod er der en risiko for at de store finanspolitiske stramninger, der ligger i både Danmark og udlandet, kvæler opsvinget, før det er kommet ordentlig op i omdrejninger.

³ Se <http://forsiden.3f.dk/assets/docx/SD1858034812.DOCX>